

**Speaking Notes για Συμβούλιο Κοινωνίας για την Απασχόληση
(21.11.1997)**

Οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση που ετοίμασε η Επιτροπή αποτελούν μια καλή βάση για συζήτηση και αποφάσεις στο μεγάλο θέμα του Συμβουλίου αυτού: Θέλω να συγχαρώ την Επιτροπή και τον Πρόεδρο Santer για τη δουλειά που ετοίμασαν.

Αυτό που χρειάζεται, είναι να προκύψουν από το Συμβούλιό μας αποφάσεις με συγκεκριμένο περιεχόμενο που να έχουν αποτελεσματικότητα στην αγορά εργασίας και να δημιουργούν μια προοπτική. Όλοι ξέρουμε πόσο δύσκολο είναι το πρόβλημα και πόσες προσπάθειες έχουν γίνει μέχρι τώρα στις χώρες μας με περιορισμένα αποτελέσματα.

Η δυσκολία είναι ότι η απασχόληση επηρεάζεται θετικά αλλά και αρνητικά, από μεγάλο αριθμό παραγόντων με μικρό σχετικά βάρος, με συνέπεια να μην είναι εύκολο να διατυπωθεί ένα πακέτο μέτρων με γρήγορο, σημαντικό και ορατό αποτέλεσμα.

Η Κυβέρνησή μου σε συνεννόηση με τους κοινωνικούς εταίρους προχώρησε στους τελευταίους μήνες σε ένα Κοινωνικό Διάλογο που είχε θετική κατάληξη. Το Σύμφωνο στο οποίο καταλήξαμε, θα βοηθήσει την ανταγωνιστικότητα, την απασχόληση και την ανάπτυξη της οικονομίας, μέσα από ένα συνολικό πλέγμα μέτρων που αφορούν τις επενδύσεις, τους μισθούς, την οργάνωση της αγοράς εργασίας, την κοινωνική προστασία, κ.α.

Η απάντηση στο πρόβλημα πρέπει να γίνει με τη μορφή μιας συνολικότερης στρατηγικής, που σεβόμενη την αρχή της επικουρικότητας θα αναπτυχθεί σε πολλά επίπεδα: στο επίπεδο των κυβερνήσεων, των κοινωνικών εταίρων και των τοπικών κοινωνιών. Οι μορφές της ανεργίας και η διαφοροποίηση των παραγόντων παρουσιάζουν σημαντικό βαθμό διαφοροποίησης, και ένας συντονισμός των πολιτικών μας είναι ιδιαίτερα χρήσιμος, όμως δεν πρέπει να έχει δεσμευτικό χαρακτήρα. Ο προσδιορισμός ποσοτικών στόχων που μια

Κυβέρνηση από μόνη της δεν μπορεί να εγγυηθεί ότι θα επιτευχθούν, κινδυνεύει να μεταστρέψει τις προσδοκίες σε απογοήτευση. Οι τέσσερις προτεραιότητες που έθεσε η Επιτροπή είναι ορθές και ορίζουν κατευθύνσεις τις οποίες οι πολιτικές μας είναι χρήσιμο να λάβουν υπόψη, κάτι άλλωστε που ήδη ως ένα βαθμό γίνεται.

Κάθε χώρα είναι σωστό να έχει την ευθύνη να θέσει εξειδικευμένους στόχους που συναρτώνται με τους συνολικούς οικονομικούς και κοινωνικούς στόχους και περιορισμούς της καθώς και να προσδιορίσει τα μέσα με τα οποία θα πετύχει τους στόχους αυτούς.

Οι πολιτικές μας πρέπει να επικεντρωθούν σε ομάδες - στόχους, με κύρια έμφαση στους νέους, χωρίς να παραμελήσει όμως τους μακροχρόνια άνεργους, τις γυναίκες, τους ηλικιωμένους εργαζόμενους που υφίστανται τις συνέπειες της βιομηχανικής ανασδιάθρωσης, και τα μειονεκτούντα άτομα. Πρέπει να πολεμήσουμε την ανεργία στις πιο σκληρές της μορφές. Τοπικές πρωτοβουλίες και τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης αποτελούν πρόσθετα εργαλεία μιας ενεργητικής πολιτικής. Για τις δράσεις αυτές η ανταλλαγή πληροφόρησης, οι εμπειρίες, το benchmarking, η ετήσια εξέταση της προόδου που θα έχει επιτευχθεί, αποτελούν χρήσιμες δράσεις. Ο προσδιορισμός κατευθυντήριων γραμμών θ' αποτελέσει ένα χρήσιμο στοιχείο στη διαδικασία αυτή.

Η εκπαίδευση, η κατάρτιση, ο επαγγελματικός προσανατολισμός, η διά βίου εκπαίδευση μπορούν να επηρεάσουν θετικά τις ικανότητες απασχόλησης του εργατικού δυναμικού. Ωστόσο δεν πρέπει να δημιουργήσουμε ψευδαισθήσεις, καθώς τα εργαλεία αυτά έχουν όρια και μάλιστα αρκετά στενά. Το κρίσιμο ζήτημα είναι η συνολική ικανότητα της οικονομίας να δημιουργεί νέες θέσεις απασχόλησης. Η υπεραισιόδοξη προσδοκία ότι η εκπαίδευση και η κατάρτιση επηρεάζουν θετικά την απασχολησιμότητα αντιστοιχεί εν μέρει μόνο στην παραγματικότητα.

Ίσως η ενίσχυση της γενικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, προσανατολισμένης ως προς το περιεχόμενό της στις απαιτήσεις της

σύγχρονης κοινωνίας, μπορεί να εξασφαλίσει στους νέους ευελιξία και επίπεδο γνώσεων τέτοια, ώστε να προσαρμόζονται αποτελεσματικότερα στις γρήγορες εναλλαγές των απαιτήσεων της αγοράς εργασίας όσον αφορά τις ζητούμενες δεξιότητες και ειδικεύσεις.

Η στροφή σε ενεργά μέτρα, όπως και μια μεγαλύτερη ευελιξία και η οργάνωση του χρόνου εργασίας σε μακροχρόνια βάση αποτελούν μέτρα που θα ανακουφίσουν την αγορά εργασίας. Ωστόσο, πρέπει να συνδυάσουμε τα μέτρα αυτά με διατήρηση της κοινωνικής προστασίας και της κοινωνικής θέσης των εργαζόμενων.

Σημαντικός αριθμός ατόμων καταφεύγει σήμερα στην παραοικονομία ή σε νέες άτυπες μορφές απασχόλησης, για τις οποίες πρέπει επίσης να βρούμε ρυθμίσεις προστασίας.

Στο φορολογικό σύστημα συμφωνώ στην ανάγκη να αναστρέψουμε τη δυσαναλογία στη φορολογική επιβάρυνση των παραγόντων εργασίας και κεφαλαίου. Η φορολογία θέλουμε να ευνοεί την απασχόληση, αλλά και της μορφής εκείνες κεφαλαίου που συνδέονται με επενδύσεις και ανάπτυξη. Η μείωση του μη - μισθολογικού κόστους μπορεί να επηρεάσει θετικά την απασχόληση των νέων.

Το αν ένας ενεργειακός φόρος σήμερα θα ήταν το πιο κατάλληλο εργαλείο στην κατεύθυνση αυτή, ή αν θα ήταν σκόπιμο να καθιερωθεί μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ σε ορισμένες υπηρεσίες είναι θέματα που απαιτούν αρκετή και προσεκτική εξέταση που πρέπει να γίνει πριν καταλήξουμε σε συμπεράσματα .

Ιδιαίτερα, η αντιστάθμιση της δημοσιονομικής απώλειας από μειώσεις στο μη-μισθολογικό κόστος δεν θα ήταν σκόπιμο να γίνει με φορολογικά μέτρα, που μπορεί να οδηγήσουν σε ανταγωνιστικές στρεβλώσεις, αλλά και σε πληθωριστικές επιδράσεις καθώς και σε πιθανές αρνητικές επιδράσεις στην ίδια την απασχόληση σε ορισμένες χώρες.

Στην προσπάθειά μας, η στήριξη των ΜΜΕ μέσα από τη μείωση των εμποδίων της γραφειοκρατίας, την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας είναι επιλογές σωστές.

Πρέπει να επιλέξουμε πεδία δραστηριότητας που να καλύπτουν ΜΜΕ με πραγματικά αξιόλογη επίδραση στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Προτεραιότητα πρέπει να έχουν οι φορείς που συμβάλουν άμεσα στην απασχόληση και όχι μόνο εκείνοι, η συμβολή των οποίων είναι έμμεση ή και αβέβαιη και οπωσδήποτε οι σχετικές ενέργειες να λάβουν υπόψη τις διαφορετικές εθνικές συνθήκες και δομές παραγωγής.

Οι τομείς των μεταφορών, του τουρισμού, της λογισμικής υποστήριξης και των νέων υπηρεσιών αποτελούν περιπτώσεις που είναι χρήσιμο να ενισχυθούν στο πλαίσιο αυτό μαζί με δραστηριότητες υψηλής τεχνολογίας.

Η χρηματοδότηση μέσω ΕΤΕπ, οι εγγυήσεις μέσω Ευρωπαϊκού Ταμείου Εγγυήσεων, οι αχρησιμοποίητοι πόροι από τον κοινοτικό προϋπολογισμό μπορούν να βελτιώσουν τους χρηματοδοτικούς όρους της ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο αυτό, θέλω να τονίσω, ότι η σοβαρή ενίσχυση της απασχόλησης είναι άμεσα συνδεδεμένη με τις επενδύσεις. Πρέπει να χαράξουμε μια στρατηγική που θα οδηγήσει στην τόνωση της επενδυτικής δράσης και στη μακροχρόνια αναπτυξιακή δυναμική των οικονομιών μας.

Τέλος, η προσπάθειά μας για την ενίσχυση της απασχόλησης πρέπει να έχει συνέχεια και συνέπεια. Συνταγές εύκολες δεν υπάρχουν και χρειάζεται συνεχής αναζήτηση απαντήσεων στα πιεστικά αιτήματα των κοινωνιών μας.

Προτείνω να καθιερωθεί ετήσια τουλάχιστον μικτή συνάντηση των Υπουργών Οικονομίας και Εργασίας, που να καταλήγει σε διαπιστώσεις, συμπεράσματα, προτάσεις και αποφάσεις.

Αυτό θα επιτρέψει στο Συμβούλιό μας να παρεμβαίνει πιο αποτελεσματικά στο θέμα και να ανταποκρίνεται καλύτερα στις προσδοκίες των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.